

Karawanken Bote

Uprava Klagenfurt, Postfach 115 / Uredništvo v Klagenfurtu / Naročnina (se plača naprej) mesečno z dostavo na dom RM 1,— (vključno RM 0,20 za donosilce) / Odjavo naročbe tega lista za prihodnji mesec sprejme uprava samo pisмено in le do 25. tekočega meseca / Oglasi RM 0,06 za milimeter stolpec

Stev. 31.

Krainburg, 3. decembra 1941.

1. leto

Slovesna uvedba Gauleiterja dr. Rainerja v službo

Viharno pozdravljen v Klagenfurtu — Svečani čin v deželni hiši

Klagenfurt, 2. decembra. Gauleiterja dra. Rainerja je njegova domovina Gau Kärnten slovesno sprejela, ko je v soboto zvečer dospel z Reichsorganisationsleiterjem dr. Leyem, ki ga je v nedeljo uvedel v njegovo novo službo. Vse to, kar je v zadnjih dneh razgibalo celo deželo, je iznesel Reichsorganisationsleiter dr. Ley, ko je v imenu Führerja uvedel v službo Gauleiterja in Reichsstatthalterja, ki je bil hkrati postavljen za šefa civilne uprave zasedenih pokrajin Kärntna in Kraina. Viharno pozdravljanje, ki je na celi vožnji spremljala odposlanca Führerja in novega voditelja usode dežele, je bilo najboljši dokaz, kako zelo se ga veseli prebivalstvo v Kärntnu.

V Malnitzu, na meji dežele so Reichsorganisationsleiterja dr. Leya in Gauleiterja dr. Rainerja pozdravili nadomestujoči Gauleiter Frano Kutschera in predstavniki stranke. Kreisleiter Zmölnig je izrekel

prihajajočim dobrodošlico v Spitalu, Kreisleiter Piron pa v Villachu.

Sprejem v Klagenfurtu

Deželna prestolnica Klagenfurt je bila povodom sprejema Reichsorganisationsleiterja in novega Gauleiterja bogato okrašena z zastavami. Slike cest, zlasti onih, skozi katere sta se vozila, so spominjale na velike dneve povratka Ostmarke k Reichu.

Točno ob 22,15 je dospel vlak v Klagenfurt. S prenosom po zvočnikih so naravnost nepregledna množica ljudi, ki se je znašla pred kolodvorom, in postrojeni možje strankinih formacij doživeli pozdrav, ki so ga novodošli izrekli na kolodvorskem pločniku po službi najstarejši Gauamtsleiter Gaurichter Herzog, Kreisleiter dr. Pototschnig, Gauobmann Egger, vladni predsednik v. Pawlowsky, zastopnik vojaškega poveljnika baron Eschwege in nadžupan dr. v. Franz. Viharno pozdravljana po prebivalcih iz Klagenfurta sta Reichsorganisationsleiter in Gauleiter korakala ob frontah formacij in se potem podala v hotel Sandwirt, kjer se je vršil tovariški večer.

Slovesni čin v Wappensaalu

V nedeljo dopoldne ob 10ih se je v Wappensaalu vršila slovesna uvedba novega Gauleiterja, ki se je je udeležila cela vrsta častnih gostov. Ob dospelku Reichsorganisationsleiterja in Gauleiterja je Reichsleiter dr. Pachnek dal poročilo, na kar je po odigranem godbenem komadu nadomestujoči Gauleiter Kutschera povzel besedo. V daljšem govoru je podal obširno računsko poročilo o štirih letih obnove Gau Kärnten.

Dobri del izvajanj nadomestujočega Gauleiterja, ki so obravnavala težkoče in prikazala velike, na vseh področjih dosežene uspehe, se je pečal z njegovim delovanjem v svojstvu šefa civilne uprave zasedenih pokrajin Kärnten in Kraina. V tej zvezi je izjavil:

»Nalogo šefa civilne uprave zasedenega ozemlja v Kärnten in Krain, ki mi jo je poveril Führer dne 14. aprila 1941., nisem občutil samo kot osebne naloge, ampak kot nalog za celokupni Gau Kärnten. Možje stranke in države, ki so mi kot sodelavniki stali ob strani, so bili izključno pripadniki službenih mest v Reichsgau Kärnten.

Nova ozemlja obsegajo 4000 kvadratnih kilometrov s preko 200.000 prebivalcev. Führerjev nalog, ki ga je posnel v stavku: »Napravite mi to deželo zopet nemško«, temelji na dejstvu, da je ta dežela nekoč bila nemška.

Videz ljudi te pokrajine, čedne hiše na kmetih in v mestih, so zgovorno spričevalo za to. Moč vzgoje, katere vrednost mi nacionalni socialisti pač najbolje poznamo, je dosegla, da se danes 95% prebivalstva priznava za Slovence. Gre zato, da se v teh ljudeh zopet obudi ponos na njihovo nemško kri in da se jih z nemško vzgojo zopet pridobi.

Svoja izvajanja je končal nadomestujoči Gauleiter Kutschera s sledečimi besedami:

»Za to, kar smo dosegli, se imamo zahvaliti trem činjenicam: Pomoči Reicha; za to pomoč sem vodečim možem v državnem vodstvu globoko hvaležen;

Razgovor med Göringom in Petainom

Paris, 2. decembra. Dne 1. decembra se je v St. Florentin-Vergigny vršil daljši razgovor med Reichsmarschallom Göringom in maršalom Petainom o vprašanjih, ki zanimajo Nemčijo in Francijo.

delu mojih sodelavcev in mojih sodelavnikov in

tovarištvu, s katerim sem bil povezan tako z njimi kakor z možmi države.

Za Vaše storitve, sodelavnice in sodelavniki se mi ni treba zahvaljevati, ker so utemeljene v zakonu časti in dolžnosti.

Pač pa bi se Vam rad iz globočine srca zahvalil za zvesto tovarištvo, ki me je družilo z Vami skoroda štiri leta, in bi Vas prosil, da sporočite to zahvalo tudi onim, ki danes niso tukaj, onim ženam in možem, ki so svojo dolžnost opravili poleg težkega dnevnega dela.

Vsem Vam želim, da Vam naj bo vsakokrat podeljena moč pa tudi notranja vedrost, da lahko dovršite one storitve, ki jih Führer od Vas zahteva.

Gauleiterju za Gau Kärnten, našemu tovarišu Pg. dr. Friedrichu Rainerju, pa želim pri njegovem delu najboljšo uspehe.

Naj bi bil Gau Kärnten ne samo najlep-

Težke izgube sovjetov v prostoru pri Rostovu

Brezuspešni poskusi izpadov čez led reke Neva — Pri poskusih poleta v Nemčijo je bilo sestreljenih 15 britanskih letal

Iz Führerjevega glavnega stana, 2. decembra. Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 1. decembra naznanilo:

V prostoru pri Rostovu je sovražnik tudi včeraj nadaljeval svoje protinapade z brezobzirno uporabo ljudi in materiala. Utrpel je pri tem zopet težke krvave izgube.

V okolišju pri Moskvi prodirajo skupine pehote in oklopnice v napadu naprej proti sovjetski prestolnici. Pred Leningradom je sovražnik tudi včeraj znova brezuspešno poskušal izpade. Pri obrambi z močnejšimi silami preko zmrznjene Neve izvedenega napada je sovražnik ob visokih krvavih izgubah izgubil številne ujetnike kakor tudi 30 oklopnice, med tem šest težkih.

Luftwaffe je v srednjem in severnem odseku fronte z dobrim uspehom napadla dovozne poti sovjetov. Vzhodno od Volhova smo bombardirali stane čet in materialna skladišča. V vodovjih pri Kronstadtu so bojna letala potopila nekega ledolomilca. Neka večja tovarna ladja je bila

Slovesni čin v »dvorani grbov«

Reichsorganisationsleiter dr. Ley izroči zastavo Gauleiterju dr. Rainerju. Na desni: nadomestujoči Gauleiter Kutschera.

(Bild IIIK)

ši Gau Reicha, ampak tudi Führerju najzvestejši!

Reichsorganisationsleiter govori

Ko je bil govor nadomestujočega Gauleiterja sprejet z viharnim odobravanjem, je Reichsorganisationsleiter dr. Ley povzel besedo. Baval se je najprej s položajem Gauleiterja v nacionalno socialističnem Reichu, v katerem je vodja, prihajajoč iz narodove sredine odgovoren za ljudsko blaginjo. V svojih nadaljnjih izvajanjih se je pečal s posebnostmi dežele Kärnten. Davljenje slehernega samozitja, h kateremu so bile dežele Ostmarke obsojene v stari Avstriji, je primerjal s specifično nalogo, ki mu je bila kot pristnemu stavbnemu kamnu države po zlomu stavljena po Führerju. Dežele si morajo prizadevati, da dobijo zopet njihovo kulturo, in mora uspeti, da postanejo deželne prestolnice središča kulture.

(Nadaljevanje na 2. strani.)

Kaj vse je storil Gauleiter dr. Rainer v Salzburgu

Salzburg, 2. decembra.

Dr. Friedrich Rainer, novi Gauleiter za Gau Kärnten, je sam sin Kärntna in prijatelj pokojnega prvega Gauleiterja za Kärnten, Huberta Klausnerja. Iz lastnega zaznavanja pozna ne samo vse probleme te dežele, ampak je vrhutega sam dolga leta z uspehom vodil alpski Gau, ki meji na Kärnten. Dr. Rainer je po svoji krepkosti, energiji in iniciativi znan daleč preko granic njegovega prejšnjega salzburskega področja. Ime male dežele salzburske je po njegovem neutrudljivem revolucionarnem udejstvovanju zaslovelo po celi državi; to vedo tudi njegovi ožji rojaki in bodo svojega novega voditelja z vsemi močmi podpirali pri rešitvi bodočih nalog.

Kdor pozna to, kaj je storil dr. Rainer v Salzburgu, ta ve, da bo pod njegovim vodstvom Kärnten nadaljevalo svoj razmah. Njegovi ukrepi so večinoma že postali dejstva, tako da so več kakor enkrat bile oči Reicha obrnjene na sosedni Gau.

Vsled energičnega dela dr. Rainerja so bile po prelomu v celoti in popolnoma odpravljene škodljive posledice sistema. Roko v roki s tem se je vršila načrtna izgraditev in dograditev političnega vodilnega aparata, ki je dobil odločilno osredje, ko je bila ustanovljena Gauschulungsburg Hohenwerfen, najosebnejše delo Gauleiterja, ki ga je še v zadnjih dnevih obiskal.

S kako širokim pogledom je Gauleiter dr. Rainer opravljal svoje delo, pokazuje najbolj proglasitev salzburske dežele za »Gau der Jugend«, ki je bil deležen njegove posebne podpore. Bodočim nosilcem nemških činov je uravnal vsa pota za njih razvoj na področju lastne vzgoje, prosvete in športa. Ni se štedilo ne naporov ne sredstev, da se ustvari mladini potrebne naprave in ji omogoči prireditve, zlasti na prosvetnem polju. Mladina naj vzrašča v kulturno misljo, ki daje salzburskemu delu obeležje za celo bodočnost. Zato se je Gauleiter tudi zelo živo zanimal za vsa vzgojna vprašanja in je njegovo delo postalo vzor za celo državo. Vodstvo in dovršitev cele vrste znamenitih zgradb ljudskih in

glavnih šol je samo podčrtavanje njegovega obsežnega dela na tem važnem odseku nalog.

V prosvetnem oziru je dr. Rainer prevzel dediščino, ki je zadostno označena po imenih žida Reinhardta, Toskaninija z židovskim sorodstvom in njegovega vzhodnega priveska, Salzburške slavnostne igre, prej pridržane inozemcem s težkimi funti in dolarji, so bile novo izgrajene in postale središče gojitve nemške umetnosti, ki je osredotočena na dela Mozarta in drugih mojstrov enako vedre temeljne barve. Te igre danes niso več zadeva snobistov, ampak so postale zbirališče najboljših sinov naroda. To se je najjasneje izražalo v vojnem poletju 1941, ko se je slavnostnih iger udeležilo nad 20.000 vojakov iz cele države. Predpostavka za preoblikovanje Salzburških iger je bila med drugim preureditev pozorišča za te igre in deželne gledališče, kakor je bilo omogočeno vsled bogate podpore Führerja in dr. Goebbelsa. Zato je dr. Rainer zaključil to delo obnovitve s tem, da je postavil vodečega gledališkega strokovnjaka, ki bo v bodoče upravljal slavnostne igre in gledališče v ozki povezanosti. Veliko delo je bilo storjeno nadalje tudi s tem, da se je Mozarteum preobrazil za prvo državno visoko šolo za godbo. Pri tem jamči šola za mladino in ljudstvo za to, da se bo godbeno delo razširilo na celi narod. Končno je omeniti tudi ustanovitev Mozartorkestra in Mozartkvarteta.

Na področju upodabljalnih umetnosti je Gauleiter podpiral domače umetnike čim najbolj z razstavami in nakupom slik in vrhu tega povabil tudi umetnike iz drugih dežel, da razstavljajo svoja dela. Gau Kärnten je dr. Rainerju hvalečen za razstavo del domačih slikarjev, katerih delovanje je na tak način postalo znano krogu, ki ga v Klagenfurtu ne bi bilo mogoče doseči. Dr. Rainer je tudi položil temeljni kamen za deželno galerijo.

Kot najbolj vneti pospeševalec prirodoslovnega dela je pridobil dra. Abela za ustanovitev instituta za življenjeslovje, kojega zbirke se že nahajajo v Salzburgu. Značilno za delovanje Gauleiterja je nadalje njegovo pospeševanje ved, ki mu je omogočilo številne kongrese, od katerih je treba omeniti le Paracelsuskongres, zasedanje zdravnikov iz alpskih dežel in zasedanje v domoznastvu. Njemu se ima zahvaliti za ustanovitev obsežna Mozartova knjižnica, on je povzročil ustanovitev Salzburškega pesniškega krožka, povabilo znanih pesnikov v Salzburg itd. Merodajno za razvoj Salzburškega prosvetnega življenja je bila pridobitev vseh v stranki in v državi na vodečih mestih službovalih mož, da so se zanimali za razvoj Salzburga v kulturno središče Reicha.

Delu dr. Rainerja se mora tudi pripisati, da se je brez trenja odvijalo v Salzburgu tudi zunanje politično delo, to je med Berghofom in Fuschlom, vsled česar so s Salz-

Slovesna uvedba Gauleiterja dr. Rainerja v službo

(Nadaljevanje s 1. strani.)

Kot drugi problem za Kärnten je označil njegovo posebnost obmejne dežele. Na meji mora ljudi navdajati največja ljubezen do domovine. Prebivalci v Kärntnu vedo kaj to pomeni. Pri junaških obrambnih bojih proti srbski premoči v letih 1918. do 1920., je Reichsleiter navajal kot vzgled zvestobo prebivalcev iz Kärntna do domovine. Že takrat je stopal v ospredje tudi Hubert Klausner, prvi Gauleiter Kärntna, ki nas je žal prezgodaj zapustil.

nadaljeval Reichsorganisationsleiter, »je »Naš zvesti prijatelj Kutschera«, tako je marljivo in vrlo upravljal dediščino. Pri srčno se mu zahvalimo za njegovo delo in napore. Zdaj prevzamete Vi, Pg. Rainer, sveto dediščino. Vi sami ste iz te dežele, tukaj ste se borili, tukaj ste rojeni, poznate ljudi in njih posebnosti, tukaj ste doma. Starši Vam stanujejo tukaj. Vaša obitelj je tukaj. Zdaj lahko ustvarjate izvirne sile Vašega lastnega bitja. Rojak iz Kärntna se vrača k rojakom iz Kärntna. Uverjen sem,

da nam Führer ne bi mogel dati boljšega Gauleiterja. Ravno tako, da Führer Vam ni mogel dati lepše dežele. Führer in Gauleiter sta združena v enem hotenju, in prepričan sem, da bosta mogla rešiti vprašanja, ki sem jih v kratkem omenil. Napravili boste to mesto za centralo kulture v Kärntnu in v Nemčiji. Nastala bo tukaj bastija za nemštvo. Tako bo ustvarjena obramba zoper vse tuje, istočasno pa boste most k našim prijateljem tam preko v Italiji. Uverjen sem, da boste Vi to vse rešili in vsled tega vem, da je ta dežela v dobri oskrbi.

Po nalogu Führerja Vam izročam ta Gau hkrati pa tudi to listino. Nato je Reichsleiter zastavo, ki jo je od nadomestujočega Gauleiterja Kutschera prevzel s pohvalnimi besedami za njegovo delo, predal Gauleiterju dru Rainerju v varstvo z besedami: »Izročam Vam, Gauleiter Rainer, zastavo. Nosite jo hrabro in ponosno in ne dajte jo iz rok, za Adolfa Hitlerja in Nemčijo!«

Hočemo ustvariti srečno Kärnten

Po tem slovesnem činu je povzel besedo Gauleiter dr. Rainer, ki je pred vsem izrekel globoko zahvalo Führerju zato, da mu je poveril to odgovorno mesto. Obljubil je, da bo izpolnjeval to, kar Führer in prebivalci Kärntna od njega zahtevajo: voditi ta Gau po tradicijah Kärntna. To se pravi, v nemškemu duhu, ki je navdajal že veliko borcev in mučnikov te dežele. Po minuti spomina, v kateri so bili počaščeni borci dežele, ki so v svetovni vojni v obrambnih bojih, v času, ko je NSDAP bila v Avstriji prepovedana, in v sedanjih bojih za svobodo Nemčije dali svoje življenje za državo, je Gauleiter nadaljeval s pozivom na svoje sodelavce, da se spominjajo velikih vzgledov v deželi in zvesto izpolnjujejo svoje dolžnosti.

»Kärnten pa,« tako je izjavil Gauleiter

burgom zvezana meradajna data nemške zunanje politike.

V gospodarskem pogledu je ustanovitev Gaukommissariata za gospodarsko obnovo omogočila združitev vseh strankinih in državnih sil. Nadalje so se lotili odločno izkoriščanja deželnih vodnih sil, pri čemur je pred vsem omeniti veličastno napravo v Tauern, ki bo široke pokrajine oskrbovala z električno energijo. Velikopotezno so se pospeševala vsa dela za ureditev prometa. Tukaj je treba v prvi vrsti omeniti državno avtomobilsko progo, ki veže Kärnten in Salzburg, ki mu je dr. Rainer na svojem dosedanjem ozemlju z napravo avtomobilskega kolodvora, postajališče in veležaraz začrtal pot do velikega razmaha. Gauleiter je tudi skrbel za tujski promet, ki je za Salzburg tako važen in ki je tudi v Kärntnu potreben intenzivne pospešitve. Njegova prizadevanja so veljala

dr. Rainer nadalje, »tudi nikdar ne bo pozabilo Pg. Kutschere, kakor mu nikdar ne bo pozabilo činjenice, ki jo je on dovršil, ko je v najtežjem času, pozvan po Klausnerju na vodstvo, dne 11. III. 1938. mogel kot prvi v Wien javiti prostost Gau Kärnten. Midva sodelavca Klausnerja, Pg. Globotschnik in jaz, to lahko potrdiva. Zelimu mu, da se mu izpolnijo vse njegove želje. Ostal bo vedno naš rojak in vedno z nami povezan.

Führer je tej deželi v največji meri izpolnil njeno tradicijo. Karavanke so sedaj postale nemške gore in pokrajina južno od nje se je povrnila k nemški državi. Nemško pravo in nemški red vladata sedaj tamkaj in obljubil sem Führerju, da bom to ozemlje vzel popolnoma v svoje roke. Skrbel bom za to, da bo ta pokrajina skoz in skoz po-

predvsem ureditvi hotelov in gostiln, izgraditvi zavetišč, posebno v takih krajih, ki pridejo v poštev za zimski šport, nadalje izgraditvi žičnih železnic in smučarskih liftov ter velikemu številu drugih naprav za spoznavanje lepe alpske pokrajine. Osebnost si je prizadeval tudi glede rudniških ukrepov in glede zagotavljanja gradbenega gradiva za bodočnost.

V pičlih štirih letih je Gauleiter doktor Rainer ustvaril v sosedni deželi tako delo obnove, da bo njegovo ime neločljivo zvezano s Salzburgom. Ker je sam rojak iz Kärntna, ker pozna od mladih nog vse potrebe naše zemlje, bo povečano Kärnten, ki mu v bodočnosti naraščajo velike naloge, imelo na čelu moža, kateri bo, podprt po navdušenem in k službi pripravljenem prebivalstvu, to obmejno deželo privedel v srečno jutranjo zarjo.

stala del nemške države in s tem nemška dežela. Prevzeli so jo bili pred več sto leti nemški oboroženi kmetje, ki so tej deželi vtisnili pečat nemške kulture, tudi takrat, ko je postala gnezdišče panslavizma. Kdor je tam nosilec nemške kulture, ta ostane tam zaščiten. S tem je pa Kärnten dobilo nalog, da izpolni svoje dolžnosti napram Reichu. Kärnten je tako dobilo svojo dokončno podobno in obliko. Zaveda se svoje naloge. Uresničili bomo to, kar ste nam, Pg. Ley, danes predložili.

Vam pa velja moj klic:

Na delo! Sedaj hočemo mi prijeti! Hočemo pokazati, da lahko kaj izvedemo! Deželo sonca in sreče hočemo vzeti v roke z revolucionarnim zanosom in krepkostjo. Lepa in krasna je ta dežela, ki lahko tudi celi državi nekaj da, dežela sonca in sreče. In zato velja za to deželo parola: hočemo ustvariti zedinjeno nemško, srečno Kärnten! Heil-Kärnten!

Po sklepni besedah Reichsleiterja dr. Pachtneka je slovesni čin izvenel s pozdravom na Führerja in nemško oboroženo silo. Nato sta se Reichsleiter dr. Ley in Gauleiter dr. Rainer s spremstvom podala k mestni hiši. Po kratkem nagovoru nadžupana dr. v. Franza so se Reichsleiter dr. Ley, Gauleiter dr. Rainer, nadomestujoči Gauleiter Kutschera in Gauleiterji doktor Uiberreither, Hofer in dr. Scheel vpisali v zlato knjigo mesta Klagenfurt — Reichsleiter dr. Ley je že v nedeljo popoldne zapustil Klagenfurt.

Skupna izjava Japonske, Kitajske in Mandžukoa

Tokio, 2. decembra. Japonski ministrski predsednik Tōjō je povodom obletnice izjave treh sil priobčil ostro izjavo proti sebičnim spletkam sovražnih narodov in pri tem povdaril, da stremijo Zedinjene države in Anglija predvsem za tem, da bi prevladovali v vzhodni Aziji. V skupni izjavi treh vzhodnoazijskih držav Japonske, Kitajske in Mandžukoa se vnovič podčrtava to, kar je ministrski predsednik že povdaril v svoji izjavi. Te tri sile da so se odločile, da ne dopustijo nobenega posega Zedinjenih držav in Velike Britanije v razvoj vzhodne Azije. Narodi vzhodne Azije se bodo združili, da osvobodijo vzhodno Azijo tako od kapitalističnega napada Zedinjenih držav kakor od komunistične kuge, da izgradijo sfero skupnega blagostanja.

*

Zimsko-sportna konferenca na Zugspitze

Nedavno so sklicali konferenco zimsko-sportnih strokovnjakov na Zugspitze. Ob tej priliki so izvedli Bradl, Palme in Lantschner svoje prve smučke skoke v letošnji sezoni. O teh skokih poročajo, da so bili sigurni in lepi. Umetnost skakanja je ostala mojim strom v živcih in nogah, v zimsko sezono pa gredo z nadami na nove uspehe.

Verlag und Druck: NS-Gauverlag und Druckerel Kärnten, GmbH, Klagenfurt. - Verlagsleiter: Dr. Emil Heitzjan. - Hauptschriftleiter: Dr. Otto Schedl. Zurzeit ist Anzeigenliste Nr. 1 gültig.

E. T. A. Hoffmann

Mojster Janez Straža

POVEST

7

»Z lažnimi človeškimi postavami hočeš napolniti svoje možgane ter uganjati laž in prevaro kakor dobičkanosno roko delstvo, od katerega se hočeš debeliti? Ali so zapustile tvoje srce vse očetove čednosti?

»Tvoj oče — ime ti je Engelbreht — ne če slišim, da tako pravijo tebi, nočem verjeti, da je to ime mojega tovariša, ki je bil posebljena čednost in poštenost, ampak da preko njegovega groba satan zasmehovalno oponaša njegovo ime in tako ljudi zavaja, da smatrajo pravnega lažimodrijana v resnici z sina vrlega tesarskega mojstra Bogomira Engelbrehta — poberi se, nisi več moj rejnec, kača, ki jo strgam s svojih prs, ki jo pahnem od sebe.«

V tem hipu se je Ančka z vresečim, v srce segajočim tarnanjem vrgla pred mojstrom Stražo na kolena.

»Oče,« je zaklicala vsa objokana ož »keleče bolečine in brezupne razdvojenosti, oče, če zapodiš njega, zapodiš tudi mene, tvojjo najljubšo hčerko, on je moj, moj Andrej, za nič na svetu ne pustim od njega!«

Onemogla je revica z glavo butnila ob vzdano omaro, da so ji kaplje krvi porosile nežno belo čelo. Barbara in Metka sta prikočili ter nezavestno zanesli na blazinjak. Andrej pa je stal tukaj, otrpnjen, kakor zadet od strela, nezmožen slehernega giba.

Težko bi bilo opisati vtis, ki se je izražal na Stražinem obrazu. Namesto ognjene rdečice je bilo videti v njem mrliško blede, mračen ogenj je žarel le še v srepih očeh, mrzle smrtne srage so mu stopile na čelo; nekaj trenutkov je strmel pred se, nato so stinjena prsa dobila duška in z nenavadnim glasom je izpregovoril: »Takale je torej ta stvar!« — Nato je počasi stopil k durim, med katerimi se je še enkrat ustavil in napol nazaj obrnjen zaklical ženskama: »Ne štedita s kolonjsko vodo in te norčije bodo kmalu minile!«

Kmalu nato so videli, da je mojster iz hiše ven naglo hodil proti goram.

Lahko si mislimo, v kakšno globoko bol je bila pogreznjena obitelj. Metka in Barbara prav za prav niste mogli doumeti, kaj se je zgodilo groznega, in tesno jima je postalo pri srcu še le takrat, ko se mojster, česar doslej še nikoli ni storil, do večerje ni povrnil, ampak izostal pozno v noč.

Potem so ga slišali prihajati, odpirati hišna vrata in jih s silo zaloputniti, kakor tudi, da je s težkimi koraki stopal po stopnicah navzgor in se v svoji sobi zaklenil.

Uboga Ančka si je kmalu zopet opomogla in je tihó jokala pred se. Pri Andreju pa so se množili divji izbruhi brezupne zdvojenosti in večkrat je rekel, da se bo ustrešili; k sreči pa pištote ne spadajo nujno med premišnine mladih občutljivih advokatov, če se pa tam nahajajo, pa vsaj nimajo petelinov ali pa drugače niso za rabo.

Ko je bil Andrej kakor nor predirjal nekaj ulic, ga je njegov tek nagonski dovedel do njegovega visokega zaščitnika, kateremu

je med izbruhi najglobokeje boli potožil vse svoje nečuvno srčno gorje. Ni treba niti pristaviti, ker se to razume samo po sebi, da je bil mladi zaljubljeni advokat po vsebini njegovih obupnih zagotavljanj prvi in edini človek na svetu, ki se mu je pripetilo kaj tako groznega; zato je pa tudi obtoževal usodo in vse sovražne sile, ki so se bile zarotile proti njemu.

Domicelar ga je poslušal mirno in z nekim sočutjem, ki pa vendar očitno ni uvaževalo vso pezo boli, kakršno je advokat v njegovi domišljiji občutil.

»Dragi moj mladi prijatelj,« je dejal domicelar k advokatu, ki ga je prijazen prijel za roko in posadil na stol, »dragi moj mladi prijatelj, doslej sem imel gospoda tesarskega mojstra Janeza Stražo za neke vrste velikega moža, sedaj pa uvidim, da je pri tem tudi zelo velik bedak. Veliki norci so pa kakor uporni konji, težko se jih pravi do okreta, ako pa to uspe, potem pa dirjajo veselo po zapovedani poti. Zaradi današnjega hudega nastopa in nespametnega srda starega Straže še nikakor ne smete obupati nad lepo Ančko.

»Toda prej nego se še naprej meniva o vaši v resnici ljubki in romantični ljubavni spletki, bova tukaj malo pozajtrkovala. Prišli ste ob kosilo pri starem Straži, in jaz obedujem šele ob štirih popoldne v Seehofu« (vas in razkošni grad pri Bambergu).

Na malo mizo, h kateri sta prisedla oba, domicelar in advokat, so postavili resnično slastno zakusko. Bayonsko gnjat, garnirano okrog z režnji portugalske čebule, mrzlo s slanino pretaknjeno jerebico, pri-

pravljeno na rdeč način, torej nekaj novega, v rdečem vinu kuhane gomoljike, krožnik s strassburško gosjo jetrno pašeto, nazadnje še krožnik s pristnim strakinom (mekhim italijanskim sirom) in še drugega s sirovim maslom, tako rumenim in bleščečim kakor same šmarnice.

Naklonjeni nam čitatelj, ki pride v Bamberg, se bo veselil, ako ima rad tako slastno sirovo maslo, da mu ga prinesejo na mizo čim najlepše in najčistejše, hkrati se bo pa jezil, kadar zve, da ga prebivalci zaradi pretirane štednje razpustijo v salo, ki je navadno žaltavo in pokvari vse jedi.

Poleg tega se je v lepo zbrušeni kristalni steklenici iskril žlahtni šampanjec, ne peče se sort. Domicelar, ki spredaj priveznega prtiča, s katerim je bil sprejel advokata, niti ni odpel, ko je bil komorni strežaj naglo že v drugi pogrnili, in je pred obupanega ljubavnika položil najlepše kose, natočil mu vina in sam srčno posegal po jedeh. Nekoč je nekdo zadosti smelo trdil, da stojita želodec in ostali fizični del človeka al pari. To je sicer brezbožno in grdo naziranje, toda toliko je gotovo, da želodec kot despotski trinog ali porogljiv mistifikant uveljavlja svojo lastno voljo. Tako se je tudi tukaj zgodilo.

Kajti nagonski, ne da bi se tega točno zavedal in kakor to niti ne pristojna mlademu, skelečih bolečin polnemu advokatu, je ta v nekaj minutah použil mogočen kos bayonske gnjati, strašno pustošil v portugalski garnituri, snedel pol jerebice, ne malo število gomoljik, kakor tudi več štrasburških pašet. (Dalje prihodnjič)

Ponovne najtežje izgube sovjetov

Pridobitev terena v prostoru okrog Moskve — 207 rdečih letal je bilo uničenih v teku enega tedna

Iz Führerjevega glavnega stana, 2. decembra. Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 30. novembra naznanilo:

Pri Rostovu in v loku Doneca so nemške čete ob sodelovanju Luftwaffe prizadale sovražniku tudi včeraj ponovno najtežje izgube pri obrambi njegovih ponovnih množestvenih napadov. Bojna letala so v vzhodnem delu zaliva Taganrog zažgala neko skladišče olja.

V prostoru okrog Moskve je napad skupin pehote in oklopnice pridobil zopet na terenu.

Pred Leningradom je bil odbit močnejši, po oklopnih podprti po sovražniku poskušeni izpad.

Visoko na severu so skupine vojnih letalcev nadaljevale razdejanje važnih naprav na murmanski železnici. Nadaljnji uspešni napadi iz zraka so bili naperjeni zoper letališča in železniške naprave v južnem in srednjem odseku fronte. Leningrad in Moskva sta bila bombardirana po dnevi.

Pred britansko obalo so brzi čolni v noči na 29. novembra napadli močno zavarovani sovražni konvoj in potopili nek tanker s 7000 brt. Nek nadaljnji veliki parnik je bil torpediran in bržkone potopljen.

V severni Afriki so nemško italijanske čete nadaljevale protinapade. Pri tem so bile uničene nadaljnje sovražne oklopnice. Nemška bojna letala strmoglavce kakor tudi skupine lovcev in razdejalcev so razpršile britanske kolone in pripravljale postojanke oklopnice. Dovolne ceste sovražnika pri Marsa-Matruku so bile uspešno bombardirane. V zračnih bojih so nemški lovci brez lastnih izgub sestrelili pet britanskih letal.

V času od 22. do 28. novembra je sovjetsko zračno brodoge izgubilo 207 letal. Od

teh jih je bilo 79 sestreljenih v bojih v zraku in 53 po obrambnem topništvu, ostanek je bil uničen na tleh. V istem razdobju smo na vzhodni fronti izgubili 24 lastnih letal.

Napad na Moskvo je tudi nadalje uspešen

Poskusi razbremenitve so se izjalovili — Najtežje izgube bolševikov

Iz Führerjevega glavnega stana, 2. decembra. Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 29. novembra naznanilo:

V napadih na Moskvo so bili doseženi nadaljnji napredki. Pri Rostovu in v loku Doneca je sovražnik pri prvovnih napadih, ki jih je podvzel z močnimi zbranimi brezobzirno uporabljenimi močmi, utrpel težke krvave izgube. Posadka Rostova po ukazu izpraznjuje ožje območje, da se bodo sedaj brezobzirno mogli izvesti potrebni ukrepi povračila napram prebivalstvu, ki se je kršeč mednarodno pravo za hrbtom nemških čet udeležilo boja. Pred Leningradom so bili odbiti močnejši sovražnikovi poskusi izpada.

V severni Afriki izvršujejo zavezniške čete koncentričen napad proti močnim britanskim silam, ki so ponovno potisnile od jugovzhoda naprej proti Tobruku. Nemška bojna letala so z dobrim učinkom bombardirala železniške naprave pri Sidi Baraniju.

Čolni sprednjih straž so v Kanalu uspešno odbili napad na nek konvoj od strani neke britanske flotilje brzih čolnov. Deloma že poškodovane sovražne čolne so zasledovali nemški torpedočolni, pri čemur je bil potopljen nek britanski brzi čoln, dva nadaljnja pa sta bila iz bližine tako težko poškodovana, da se jih lahko šteje med izgubljene. Vse nemške ladje so se vrstile na določena jim mesta.

Na vzhodu so se izjalovili protinapadi

Prodor skozi sovražnikove obrambne postojanke v srednjem odseku — Številne angleške oklopnice v severni Afriki uničene

Iz Führerjevega glavnega stana, 2. decembra. Vrhovno poveljstvo oborožene sile je dne 28. novembra naznanilo:

Pri Rostovu in v loku Doneca so bili močni, po letalcih in oklopnih podprti sovjetski protinapadi ob velikih krvavih izgubah sovražnika odbiti. Na nekaterih postojankah fronte so boji še v teku.

V srednjem odseku vzhodne fronte so bile predrti močne sovražnikove obrambne postojanke. Težko topništvo vojske je z uspehom napadalo ladijske cilje pred Leningradom. Nadaljuje se razdejanje sovražnikovih železniških prog na vsej fronti, pri čemer je sovražnik imel težke izgube na prevoznem materialu. Dnevni in nočni napadi bojnih skupin so bili naperjeni proti vojaškim napravam v Moskvi in Leningradu.

V boju proti Veliki Britaniji je Luftwaffe v pretečni noči napadla pristaniške naprave na jugovzhodni obali otoka.

V še trajajočih bojih v severni Afriki, posebno pri obrambi sovražnikovih poskusov izpada iz Tobruka, so bile zopet uničene številne sovražnikove oklopnice. Zbrane čete in kolone vozil sovražnika na Marmarika-fronti so bile razpršene po nemških skupinah strmoglavcev in lovcev.

Pri poskusih napadov britanskega zračnega brodoge proti kanalski obali so bila sestreljena štiri sovražna letala. Britanski bombniki so v noči na 28. novem-

bra napadli stanovanjske četrti v zapadni Nemčiji, zlasti v Aachenu in Kölnu, razdejali ali poškodovali številna stanovanjska poslopja in povzročili izgube med prebivalstvom.

V času od 16. do 21. novembra so sovjetske zračne bojne sile izgubile 168 letal, med temi 73 v zračnih bojih in 24 po obrambnem topništvu; ostanek je bil razdejan na tleh. V isti dobi smo na vzhodni fronti izgubili dvanajst lastnih letal.

Sovjeti izplačujejo denarne nagrade za prigon nemških ujetnikov

Berlin, 2. decembra. 34. bolševiška armada je izdala sledeči ukaz, ki so ga Nemci na svojem pohodu dobili v roke:

»Pri podrejenih edinicah naj se ustanovijo posebni fondy za nagrado in izpodbudo držnih izvidnikov. Za prigon ujetega nemškega častnika s papirji dobi izvidnik odnosno njegova skupina, nagrado 300 rubljev, za ujetega podčastnika ali jetnika s papirji 100 rubljev, za vsakega vojaka s papirji 50 rubljev.«

Ako bi bilo vodstvo nemške vojske razpisalo slične denarne nagrade, bi bilo moralo spričo števila ujetnikov, ki je narastlo na 3,7 milijonov bolševikov, izplačati že nad 2 milijardi rubljev.

Führer je sprejel državnike

Državniški antikominternskih pogodbenc so odpotovali iz Berlina

Berlin, 2. decembra. Führer je v teku 27. in 28. novembra v prisotnosti državnega ministra za zunanje posle v Ribbentropa v posebni avdienci sprejel slovaškega ministrskega predsednika dr. Tuko, kraljevskega ogrskega ministrskega predsednika in zunanjega ministra pl. Bardossyja, kraljevskega romunskega podpredsednika Antonesca, kraljevskega bolgarskega ministra za zunanje posle Popoffa, kraljevskega danskega zunanjega ministra Scaveniusa, španskega zunanjega ministra Sunerja, finskega ministra za zunanje posle Wittinga, hrvaškega zunanjega ministra Lorkovića kakor tudi cesarskega japonskega poslanca iz Berlina generala Oshimo in po-

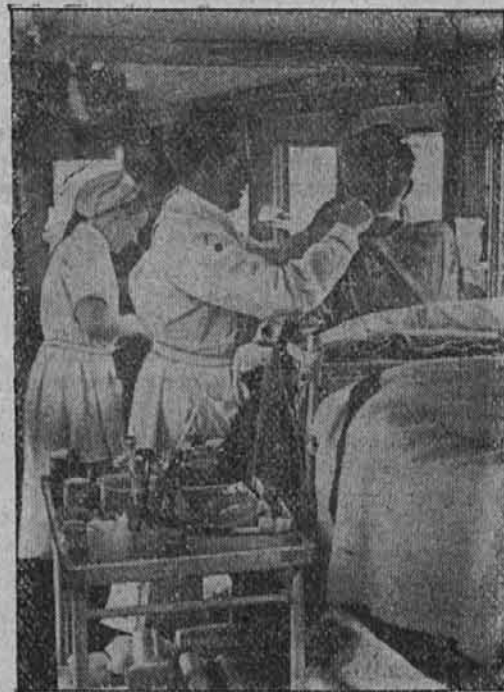
slanika cesarstva Mandžukoa Lue-I-Wena.

V teku včerajšnjih avdienc je Führer popoldne v prisotnosti državnega ministra za zunanje posle v Ribbentropa sprejel zunanjega ministra zavezniške Italije grofa Ciana in kraljevskega poslanika v Berlinu Dina Alfieri-ja k daljšemu razgovoru, prežetemu od duha prijateljstva in nemško-italijanskega soborstva.

V teku četrtkovnega popoldneva in petkovnega dopoldneva so povodom berlinskega sestanka tukaj bivajoči reprezentanti v protibolševiški fronti združenih držav s člani njihovih delegacij zopet zapustili državno prestolnico. Od državnikov se je poslovil državni zunanj minister za zunanje posle v Ribbentrop.

Državna delovna služba pred Leningradom
Zopet je dogotovljen zaklon za poveljnika. Delavci odhajajo, Častnik prevzame službo in vodi od tukaj ogenj svoje baterije.
(PK. Aufnahme: Kriegsberichtert Tomaschek, RAD., Z.)

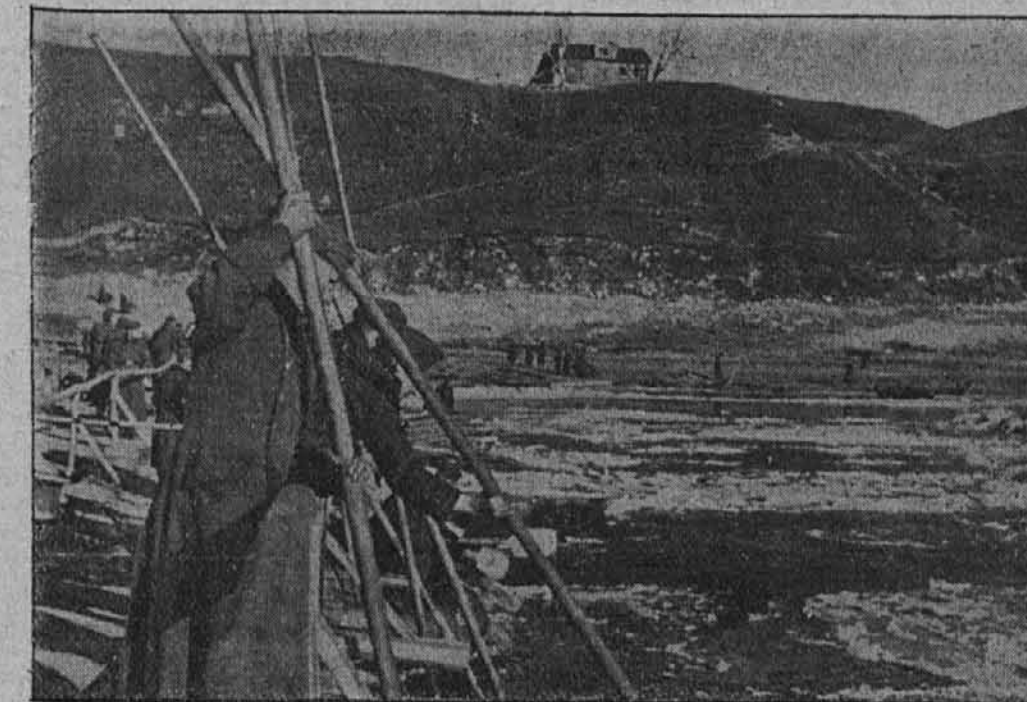
Bolnišnica v vlaku
Ze med vožnjo so ranjeni deležni čim najboljše pomoči.
(PK. Aufnahme: Kriegsberichtert Kurschat, PBZ., Z.)

Iz peči se že kadi
In kmalu bo tudi v našem jarku gorko, tako pripoveduje vojak poročevalcu za slike, ko je odkril to »kurilno napravo«.

Vse imetje je uničeno
Prebivalci vasi se v obupnem brezdelju ozirajo na plamene, ki so jih zanetili sovjeti, da krijejo lastni umik.
(PK. Aufnahme: Kriegsberichtert Kratzsch, HH., Z.)

Splavi ledu na Volgi
Plavajoče ledene grude ogrožajo pomožne mostove, ki so jih izgradili naši pionirji čez Volgo, tako da morajo straže na mostu z dolgimi drogovi stalno drobiti ledena polja.
(PK. Aufnahme: Kriegsberichtert Schmidt-Schaumburg, Z.)

Zahvala Pg. Francu Kutscheri

Po štirih letih dela za Kärnten ga je Reichsführer // vpoklical v Berlin

Skoro cela štiri leta, od 20. februarja 1938. je Pg. Franc Kutschera vodil usodo najjužnejše državne pokrajine NSDAP, Kärntena. Sedaj izstopa Pg. Kutschera iz političnega vodstva te pokrajine, ko dobi Kärnten, kojega prvo mesto po smrti Huberta Klausnerja, to je od dne 11. februarja 1939., ni bilo več zasedeno, v osebi dr. Friedricha Rainerja svojega novega Gauleiterja in Reichsstatthalterja. Reichsführer // je Pg. Franc Kutschera vpoklical za posebne naloge v štadni glavni urad (Stabshauptamt) državnega komisarja za okrepitev nemške narodnosti v Berlinu. Ta poziv ni slučajen, kajti za pričetka svojega političnega dela je bil Pg. Kutschera, ki je danes // Brigadeführer, posebno ozko povezan s //; tudi mu je njegovo delovanje v Kärntnu omogočilo najbolj točno spoznavanje vprašanja narodnosti in vseh problemov, ki so s tem v zvezi.

Političen tek življenja Franca Kutschera je absolutno premočrten. Od leta 1930. je član NSDAP in nosi njen zlati častni znak. Leta 1931. se je vdrl v // in je v tem svojstvu takoj po vstopu, posebno pa v letih prepovedi, razvijal živahno delavnost. Že leta 1933. je postal vodja // Standarte Kärnten, ki mu je bila ostala do 20. februarja 1938., ko mu je na podlagi njegovega političnega dela bilo poverjeno, da vodi Gau Kärnten NSDAP. Petkrat je bil Pg. Kutschera v času prepovedi zaprt in je vsega skupaj enajst mesecev preživel v ječah sistema. Najlepše plačilo za njegovo delo v službi pokreta mu je bilo, ko je 11. marca 1938. kot prvi Gauleiter Ostmarke takratnemu Landesleiterju Klausnerju mogel v Wien javiti izvršeni prevzem moči v Kärntnu.

Po ljudskem glasovanju dne 10. aprila 1938. je postal Pg. Hubert Klausner Gauleiter za Kärnten. Vodstvo in obnova pokrajine pa sta bila še nadalje v rokah nadomestujočega Gauleiterja Kutschere, ko je Gauleiter Klausner kot namestnik državnega komisarja za priključitev Ostmarke z Reichom bival v Wenu. To stanje je ostalo neizpremenjeno tudi potem, ko je Gauleiter Klausner v februarju 1939. nenadoma umrl.

V marcu 1940. je Pg. Kutschera odrinil na vojaško službo. Svojo vojaško izobrazbo je dobil pri gorskih lovcih v Klagenfurtu. Pri vojnem pohodu na zapadu si je pribojih v Vogezih pridobil železni križec II. Kot podčastnik je novembra 1940. zopet izstopil iz oborožene sile, da se je iznova posvetil političnim nalogam. Pred nekaj meseci je bil za njegove storitve med vojno odlikovan z vojnim zaslužnim križcem I. razreda.

Kärnten se ima svojemu nadomestujočemu Gauleiterju veliko zahvaliti. Z neumorno tvorno silo se je lotil številnih in velikih del, ki so ga čakale po priključitvi Ostmarke v Reich, njegova uspešna prizadevanja so zvesti prebivalci Kärntna vedno vneto podpirali. Njegova in njegovih sotrudnikov moč je odpravila velikanske gospodarske težave, v katere je zašla dežela pred letom 1938., zlasti brezposelnost in gospodarstvo je navdahnul nov duh, ki se je kmalu kazal v mladem cvetečem življenju. Njegova zasluga je, da so kmetje gorjanci kakor sploh kmetijstvo v Kärntnu bili rešeni preteče propasti in ohranjeni kot vir moči naroda. S posebno preudarnostjo so bili načeti in izvedeni tudi nadaljnji problemi kakor izgraditev stanovanjskih hiš in poprava cest.

Vzporedno z delom na gospodarskem polju se je opravljalo tudi ono na kulturnem in političnem. V tisočih apelov, zborovanjih obratov in velikih manifestacijah je bilo prebivalstvo Kärntna zakoreninjeno z nacionalnim socializmom, za katerega so se skoraj vsi že pred prevzemom oblasti borili in žrtvovali. Kultura je postala zopet življenjski element tudi najpriprostejšega človeka, kakor je to dokazala živahna udeležba pri vseh prosvetnih prireditvah dežele. S posebnim razumevanjem je politični vodja dežele podelil svojo zaščito tudi mladini.

Popolnoma nove naloge je dobil nadomestujoči Gauleiter Kutschera, ko ga je Führer postavil za šefa civilne uprave v zasedenih ozemljih Koroške in Kranjske. Dobil je nalog, da naj napravi iz ljudi tega ozemlja, ki so se bili v jugoslovanski državi po milosti Versaillesa potujčili, zopet Nemce, jih naveda k nemškemu mišljenju, čustvovanju in delovanju, kar vse ustreza njihovemu poreklu

in plemenu. V svesti si velike odgovornosti, ki jo je zahteval ta nalog, se je Pg. Kutschera kot šef civilne uprave lotil izvršitve te nove naloge. Kot organ za upravo političnega hotenja in za usmeritev prebivalstva v Südkärntnu je bil ustanovljen KVB, ki je takoj pričel s svojim delom.

Morale so se odpraviti v Südkärntnu tudi posledice po belgrajskih zarotnikih objestno nasnovane vojne. Sicer dežele ni zadelo kakšno opustošenje, pač pa je bilo vsled vojne razdejano celokupno gospodarstvo in javno življenje. Energično se je pričelo z obnovo, ki je tudi v izredno kratkem času dovedla do popolnega uspeha. Prebivalstvo Südkärntna je odstopajočemu šefu civilne uprave hvalažno za to, da sta bila vsled njegove iniciative odpravljena množestvena brezposelnost in s tem vzrok za stisko in bedo ter da se gospodarstvo danes že zopet odvilja v urejenem tiru. Preko tega je Pg.

Gospodarstvo

Nemško pravo o davku na poslovni promet

Nadaljne oprostitve — Dobave vode, plina, elektrike in kuriva

Po § 4 štev. 5 U.St. G. so dobave vode, plina, elektrike ali kuriva proste davka na poslovni promet.

1. Če jih opravlja država, dežele, občine, občinske zveze ali zveze, ki imajo gotov smoter;

2. če jih opravljajo skupna vodstva več podjetnikov razen prve dobave v tuzemstva.

Ljudska preskrba z življenjsko važnimi gospodarskimi potrebščinami, kakor z vodo, plinom, elektriko in kurjavo se vrši večji del v javnem interesu po takozvanih preskrbovalnih podjetjih, ki imajo značaj javnopravnih zavodov. Taka podjetja so urejena po teh smotnih načelih in ne stremijo za dobičkom. Ta podjetja se uspešno uveljavljajo za lažjo delavnost v javno korist po navedenem oprostitelnem predpisu. Določba § 30 zakona o poslovnem davku posega s svojo stvarno oprostitvijo po § 4 točka 5 U.St. G. (z. o posl. davku) tudi na postranske dobave in druga postranska dela v kolikor se nanašajo na vodna, plinska, električna ali kurilna podjetja, ki imajo značaj državnih ali splošnih zavodov te

Šport

Christl Cranz, športna učiteljica

Christl Cranz je kljub zaslužni športni slavi ostala skromna, resna in prikupna v vsem svojem vedenju. Dolgo vrsto let je obiskovala vsa znamenita alpska smučišča, tekmovala v smuku in slalomu ter zmagovala. Njene vedre pojave so se v vsaki smučki družbi razveselili. Neštetokrat je bila prva med prvimi, svojim zmagam pa ni pripisovala posebne važnosti. Samo enkrat ni mogla prikriti svoje zmagovalske sreče. To je bilo po prvi olimpijski zmagi v Garmisch-Partenkirchenu, ko se je razjokala ob sporočilu, da je dosegla olimpijsko prvenstvo. To so bile solze sreče.

Sedaj ne bo več tekmovala in je za vedno odložila tekmovalne smuči. Postala je športna učiteljica, ki bo svoje bogate izkušnje delila svojim mlajšim tovarišicam.

Telovadba na tleh

V tej panogi telesnih vaj so Danci pravi mojstri. Kadar koli so nastopali na mednarodnih telovadnih prireditvah, so navdušili gledalce s svojimi spretnimi in drznimi vajami na tleh. Brez telovadnega orodja — večinoma kar na travnikih — so izvajali učinkovite kozolce, salte, premete, stoje na rokah, zlasti pa efektne preskoke čez dolge vrste telovadcev. Talna telovadba se je polagoma udomačila tudi drugod.

Zdaj so se odločili tudi nemški vodilni krogi, da obogatijo svoj telesnovzgojni program z dansko telovadbo na tleh. V ta namen s poklicali v Berlin dva danska učitelja, ki vodita v Državni akademiji tečaj talne telovadbe. Posebno zanimanje za pouk Danccev je pokazal tudi Reichsportführer von Tschamer und Osten, ki se osebno zanima za metode, s katerimi bodo danski strokovnjaki seznanili nemške športne učitelje.

Gotovo je, da ima telovadba na tleh še veliko bodočnost. Njena prednost je v tem, da razvija spretnost in srčnost, izvaja pa se lahko povsod.

Kutschera v Südkärntnu v nacionalno-socialističnem duhu zgradil upravo, ki ne obstoja zaradi same sebe, ampak zato, da koristi interesu skupnosti. Tudi prosvetno življenje je bilo vzbujeno in privablja vedno več prebivalstva. Vse to v Südkärntnu uvažujejo in cenijo in tako se zahvali prebivalstva Kärntna nadomestujočemu Gauleiterju pripružuje zahvala prebivalstva osvobojenega ozemlja južno od Karavank poslavljaajočemu se šefu civilne uprave, Kärnten se zahvaljuje za ljubezen in za razumevanje, ki jih je Pg. Kutschera vedno izkazoval lepi deželi na nemškem jugu in njenim ljudem. Ta ljubezen se je dojmljivo izražala v prisrčnosti, s katero je Pg. Kutschera skrbel za dobrobit vsakega posameznika iz Kärntna, v radostni podpori mladine Kärntna in prav posebno še v njegovem trajnem prizadevanju, da zopet poži in pospeši domačo kulturo.

Povečano Kärnteh v povzetku svoje zahvale izraža odkritosrčno željo, naj bi bile v bodočnosti Pg. Francu Kutscheri usojene zadovoljive naloge v službi države.

bili izvedeni v teku bančnega poslovanja. Nasprotno pa niso davka prosti vsi posli bančnega svojstva, kakor n. pr. prodaja čekovnih knjižic in safemijet.

Pri dovoljenih kreditih so pa davka proste obresti posojil, ki so bile plačane za dajatev posojila kot odškodnina in sicer z izdatki in povračilom stroškov vred. V smislu tega predpisa pa spadajo med kredite samo denarni (glavnični) krediti, ne pa tudi takozvani blagovni kredit. Vsled tega je n. pr. davku zavezan povišek, ki pritiče prvemu dobavitelju in ki se izvrši prvi dobavi blaga s pravico trimesečnega prevzemnega roka.

Kot najvažnejše denarne terjatve se po zakonitem predpisu imenujejo menične in čekovne terjatve. Davka prosto je tudi povračilo stroškov, nastalih v meničnem in čekovnem prometu, ki ima bančni značaj, kakor n. pr. menični stroški, pismene in telefonske pristojbine. K terjatvam, ki uživajo to ugodnost, spadajo tudi vse druge zavarovane in nezavarovane denarne terjatve (n. pr. zastavnopravni zavarovani dolgovi — Hypothekarschulden), ne pa terjatve na dajatev denarnih vrednosti.

Če n. pr. odstopi podjetnik terjatve na kupnini brezplačno, mora kljub oprostitini določbi § 4 točka 8 UStDB obdavčiti sprejeto odškodnino s pogojem, da je podjetnik obdavčen še-le po prejemu odškodnine in če ga ne zadene druga davčna oprostitna določba. To, na prvi pogled čudno dejstvo postane takoj jasno, če razpodelimo dejanski položaj v dva medsebojno zvezana gospodarska slučaja — protidajatev za prejšnjo dajatev in odstop terjatve. Denarni predujem za odstop terjatve na kupnini nima v smislu § 4 točka 8 UStDB ugodnosti protidajatev za predidajočo dajatev sprejemniku dajatev ali drugačno dajatev, z drugimi besedami povedano, da se za odškodnino pri odstopu kupne cene ne plača ob enem odškodnina za prvo dajatev od prejemnika, marveč od tretje osebe — sprejemnika (akceptanta) kupne terjatve in se v naprej sprejme od odstopnika (cedenta). Isto velja za prodajo menic trgovskega odjemalca v svrhu diskontiranja.

Za vrednostne listine se smatrajo listine o terjatvah (n. pr. obligacije), združne listine (n. pr. akcije) in stvarnopravne listine (zastavna pisma).

Sem ne spadajo enostavne izkazilne listine (n. pr. hranilne knjižice, zastavne listine. Davčni izkazi o dobropisih I. in II. po novem finančnem načrtu so deloma vrednostni papirji, deloma plačilna sredstva. Nasprotno so pa posli s srečkami (n. pr. loterijske srečke) zavezani poslovnemu davku, ker se srečka po davčnem pravu ne smatra za vrednostni papir, pač pa kot pobotnica o znesku na mogoči dobiček (kupljeno upanje, pogodba na srečo). Obdavčeni so tudi posli o vrednostih izven tečaja in denarne vrste (pisemske znamke ter trgovci z novci).

Strašna beda za sovjetsko fronto

Po ukazu Stalina so bili pregnani iz domačij

Berlin, 2. decembra. Prebivalstvo za sovjetsko fronto se po odredbi ljudskega komisarijata za notranje zadeve brezobzirno evakuirajo. Nek predstavnik tega ljudskega komisarijata v štabu 4. armade poroča o izkustvih pri tej izpraznitvi na vojni svet 4. armade sledeče: »Kljub predpisom se brani civilno prebivalstvo kategorično, da bi se izselilo iz krajev, ki ležijo v bojnem polju 4. armade in je do sedaj ostalo v domačih krajih. To upiranje ima v glavnem vzrok v tem ker manjkajo vozila, in v stremiljenju, da si ohranijo nepremičnine. V nekaterih primerih gre tudi za politično nezanesljivost. Krajevne oblasti, ki tudi nimajo nobenih prevoznih sredstev na razpolago, odklanjajo preskrbo beguncev s kruhom. Ta ukrep je povročil pri beguncih veliko nevoljo, posebno pri onih, ki imajo moč in si nove pri rdeči armadi. Stálin je s svojim ukazom, da se mora vsa dežela pred zapustitvijo uničiti, nakopal — kar je že sedaj jasno — prebivalstvu strahovito bedo. Predstojeca zima bo pa še odkrila vso grozovitost tega ukaza.

*

Matti Mikkola padel. Zadnjič enkrat smo omenili Finca Mikkolo kot svetovno znane metalca kopja. Kakor poročajo zdaj finski listi, je ta odlični atlet padel na vzhodni fronti v junaškem boju zoper bolševikom. Mikkola se je udeležil številnih mednarodnih nastopov in je bil še letos poleti pred izbruhom vojne dosegel pomembno znamko 73,76 m, ki je sploh letošnja najboljša na vsem svetu.

Glavnični posli

Davka proste so v smislu § 4 točke 8 dovolila kreditov ter posli denarnih terjatev (n. pr. menic in čekov), vrednostnih papirjev, družbenih deležev in ostalih družtev, bančna vrednost papirnatega denarja, denarnih vrst in tuzemskih uradnih vrednosti. Posebno naj se oproste davka najbolj važni bančni posli, ki so obdavčeni z borznim poslovnim ali menično poslovnim davkom. Pri bančnih in borznih poslih (§ 32 UStDB, Z.o.p.d.) spadajo k davka prostim poslom dobave vrednostnih papirjev, deviz, obrestnih nakazil, menic, aval, ki jih kak podjetnik izvrši v lastnem imenu, prejemki in dovolila kreditov in kontokorenčni promet, diskonti in lombardski posli, plačilni in preodkazni promet.

Oprostitini predpis je stvarni in ne morada osebni. Poslovnega davka so oproščeni po § 32 NStDB o izpeljavi davka na poslovni promet navedeni bančni posli, ne ozi-raje se na to, kdo jih ustvarja ali če so

Proizvodi upodabljajoče umetnosti v Südkärntnu

Iz delovanja gojiteljev spomenikov

Da se ugotovi in zasigura obstoj umetniške in za zgodovino umetnosti dragocene kulturne dobrine v osvobojenih pokrajinah Südkärntna, je namestnik Gauleiterja in šef civilne uprave po predlogu urada za negovanje spomenikov v Altgau Kärnten postavil štiri poverjenike za negovanje spomenikov v Südkärntnu, ki so kot strokovnjaki že doslej delovali na tem področju in ki imajo tudi sposobnosti, da zmorejo po stvarnih navodilih pokrajinskega konservatorja postavljene jim naloge. Poverjeniki v tem oziru so baron Michelangelo Zois in dr. Schontar za okraja Stein in Krainburg, ob podpori šolskega nadzornika Kraschischniga v okolišu Laak, dr. Günther Neckheim za okraj Radmannsdorf. Ti imajo nalogo, da proizvede stavbene umetnosti, slikarstva in plastike inventarizirajo in skrbijo za njihovo ohranitev.

Kako se to delo razvija, smo zvedeli iz razgovora z dr. Neckheimom, ki opremljen s kamero obreže svoje področje do najbolj odročnega kotička in si o vseh cerkvah ter gradovih ogleduje umotvore in ki je pretaknil skoraj vse stare hiše. Izsledene umotvore njegovih dolgih oglednih obhodov bosta dobila Gaudenkmalamt in centralni arhiv v Krainburgu.

Dr. Neckheima so v njegovih prizadevanjih podpirali na eni strani po znanstveni raziskavi že prej dobljeni material, spisi in knjige, kakor tudi dva poznavalca pokrajine, od katerih je eden zbral in obdelal za zgodovino umetnosti dragocen material glede cerkev, medtem ko je drugi lahko dal na razpolago zgodovinske podatke o cerkvah in zvonoznanstvu. Ta že gotov material seveda delu gojitelja spomenikov zelo koristi.

Dosedanja dela dr. Neckheima so že rodila celo vrsto važnih izsledkov. Tako je bilo ugotovljeno, da so razmeroma še dobro ohranjene stare slike mest, v katerih se odkriva značilen nemški način stavbe (na pr. Radmannsdorf, Neumarktl, Laak). Tudi se najdejo številne stare gotske hiše, ki imajo prostore z rebrnimi obloki in lepim starim okrasom. Gradovi izvirajo brez izjeme iz 16. stoletja in so po večini prezidani. Ono malo število v okraju Radmannsdorf še nahajajočih se gradov — naj navedemo tukaj Dernitzhof pri Vigaun, grad Podwein pri Möschnach, grad Radmannsdorf in grad Grimschitzhof pri Veldes — je glede njihove osnove posebno značilno. Kot edina grajska zgradba iz srednjega veka je ohranjen grad Veldes; razveseljivo je, da se nahaja v dobrem stanju.

Zene se učijo šivati copate

Iz delovanja Frauengruppe KVB

Pri poduku za Abteilungsleiterinnen v pomožni službi ženskega urada, se je ženam predložila izvršitev praktičnih domačih del. Ker so udeležence k temu pouku prinesle seboj vse potrebne reči za izdelavo copat, se je v praktičnem delom lahko takoj začelo. Z navdušenjem so se lotile dela in vsaka žena je hotela izgotoviti najmanj eno copato, da jo lahko v svoji Ortsgruppe pokaže kot vzorec. Posamičnim voditeljicam oddelkov ženskega urada je bilo omogočeno, da so s prinešenimi vzorci ženam lahko razložile postopek izdelave, tako da je v resnici v kratkem času bilo gotovo precejšnje število copat. Tako upravljajo tudi žene v Frauengruppe KVB praktično delo.

V vzhodni smeri narašča število gradov, vendar pa gre tudi tukaj z malimi izjemami za zgradbe iz 17. stoletja.

Cerkvene zgradbe so deloma trpele zaradi prenaveditve v baročen slogu. O diltalaje sem se je v 17. in 18. stoletju zaradi njenega vpliva uveljavil nov način stavbe v večjem obsegu, zaradi česar je bil deloma pokončan gotski značaj stavb, ker se niso zadovoljevali z zmernimi izpremembami odpredja, ampak so hoteli, da izpremembe stavb ljudem očitujejo novi duh časa. Kot čisto gotske stavbe so ohranjene le še župne cerkve v Radmannsdorfu, Krainburgu in Laaku. Iz njih še diha duh nemške gotike, ki diči številne cerkve v

Altgau Kärnten. Posebno zanimivi so sklepni kamni cerkve v Laaku. Svojevrstni poznogotički strop cerkve v Kronau razodeva zvezo z delavnico mojstra Bartolomeja Fierterlerja iz Kärntna.

Pozornost vzbujajo gotske stenske slike v okolišu Radmannsdorfa, proti katerim kipovstvo iste dobe popolnoma stopi v ozadje. Krasne slike se najdejo v Petrovi cerkvi v Vigaunu, nadalje v Scheiraunitzu, v mični cerkvi St. Johannu am Wocheinersee, v Ratschachu (Tomaževa cerkev) in v Möschnachu. Pomembne so tudi nekatere baročne plastike oltarjev.

Med najznamenitejše stavbene spomenike se mora uvrstiti bogata fasada starega gradu iz Radmannsdorfa, ki izvira iz 18. stoletja in imenitno stopnišče gradu, ki je sicer zazidano. Omembe vredna sta tudi slikovita kraja Kropp in Steinbüchl. F.D.

Množestvena udeležba pri občnih zborih

Gaufrauenschaftsleiterin je govorila v Südkärntnu

V Steinu je več kakor tisočglava množica, segajoča preko ceste, napolnila telovadnico in njeno okolico, ko je stopila v veliko zborovalnico Gaufrauenschaftsleiterin iz Kärntna, Pgn. v. Mitterwallner. Vsled tega se je morala, da se vsem rojakinjam omogoči poslušati govor, zvečer prireditve ponoviti. Vzlic temu so pri obeh zborovanjih pred dvorano in v nabito polni dvorani stale žene, ki so prišle od vseh strani, da poslušajo besede, ki jih je Gaufrauenschaftsleiterin govorila o Führerju, nacionalnem socializmu in nalogah žene v skupnosti. Poslušalci so v duhu zasledovali ponosno pot, po kateri sta hodila nemški narod in naš Führer. Pozabilo se je na čas in na kraj, ko je Gaufrauenschaftsleiterin po opisu Führerja kot državnika in največjega vojskovodje pripovedovala o njegovi človeški prostodušnosti in priprostosti.

Ganjene po doživljaju te ure so se poslušalke zahvalile z obljubo, da bodo na njihovi strani s svojim zadržanjem pripomogle k ogromnemu delu za blaginjo domovine.

Po teh dveh prireditvah je Gaufrauenschaftsleiterin v Littai govorila pred Amtswalterinnen ženske skupine KVB o nalogah nemške žene.

Tudi v okraju Domschale je bila množestvena udeležba pri občnem zboru. Nad 600 žen, ki so deloma prišle iz daljnjih krajev, se je gnetlo v kinodvorani in poslušalo z veliko napetostjo besede, ki jih je govorila Gaufrauenschaftsleiterin, katera jim je po uvodnem govoru Bezirksführerja Justa pripovedovala o Adolfu Hitlerju in simbolu zastave. Na koncu izvajanj je pozvala žene, naj s svojim delom v ženskih krogih pomagajo, da bo zaplapolala zastava Reicha v večnosti.

3x naše domovine

Novo športno življenje v Südkärnten

Zasedanje poverjenikov Ortsgruppen v Radmannsdorfu

Pod vodstvom poverjenika za šport zveznega vodstva KVB, Pg. Kollenza, se je v Radmannsdorfu vršilo zasedanje za Ortsgruppenbeauftragten. Zasedanje je imelo namen, da se razpravlja o ustanovitvi in izgraditvi športnih skupin v okvirju večjih Ortsgruppen v KVB. Športni poverjenik zveznega vodstva je obravnaval naloge, ki jih imajo Ortsgruppenbeauftragte in Ortsgruppenführer. Pri večjih Ortsgruppen, ki že imajo izurjene športne, se ustanovijo Ortsgruppengemeinschaften. Razen tega se mora gledati na to, da se ustanovijo športna in druga igrišča odnosno telovadnice tam, kjer postojajo predpogoji za šport. Ravno v tem oziru se je prej malo zgodilo. Vzdrževanje in izgraditev smučarskih skakalnic bo nadaljnja naloga športnega urada. V bližnji bodočnosti se bodo vršili tudi tečaji za razsodnike. Športni poverjenik zveznega vodstva je pozval sotrudnike k požrtvovalnemu delu za šport v nacionalno socialističnem smislu.

Abding. (Preimenovanje ulic.) Področje mesta in občine Abding je sedaj dobilo dokončno nemško označbo ulic. Te so dobile tudi enotne številke. S tem je

končano stanje, ki se ni dalo vzdržati. V kraju Jauernburg na pr. se tudi človek, ki pozna ta kraj, ni mogel več znajti. Zraven številke 3 se je nahajala številka 100 in zraven številke 60, številka 254. Pri označbi ulic se je posebno vpoštevalo značaj kraja.

Abding. (Nezgode.) Delavec Matevž Klinar je dobil po cevi, odrezani po ločilnem stroju, udarec po glavi, ki mu je povzročil pretrganino in zmečkanino ter pretres možganov. — Zaradi mokrote nek žerjav ni mogel prijeti klade. Ta je zdrknila do tam zaposlenega delavca Viktorja Vaspotiča, ter mu zlomila desno goleno. Poškodovanca sta bila sprejeta v bolnišnici v Abdingu.

Radmannsdorf. (Izdaja članskih izkaznic KVB.) V Ortsgruppen Vigaun, Bressnitz in Göriach je Bezirksführer Pg. Kollnitz činovnikom izročil članske izkaznice KVB. Apeli v posameznih Ortsgruppen so bili obeležje za splošno izročitev članskih izkaznic članom KVB. Bezirksführer je v teh apelih govoril o delih, ki se imajo še izvršiti, zlasti je obrazložil delovno področje činovnikov KVB.

Neumarktl. (Nezgoda.) Znanega industrijalca Ernesta Schallgruberja iz kraja Slap pri Neumarktlu je te dni v njegovem stanovanju zadela težka nezgoda. Spodrsnil je na tleh tako nesrečno, da

je padel in dobil dvakratni kostolom. Takoj priklicani rešilni avto iz Krainburga je ponesrečenca pripeljal takoj v bolnišnico Gallenfels.

Neumarktl. (Smrtna kosa.) V preteklem tednu je po daljši bolezni v visoki starosti 83 let umrla vdova gospa Ursula Verderber. Povsod znano gospo so pokopali na tukajšnjem pokopališču.

Mannsburg. (Olejšava kraja.) Mannsburg se je zelo izpremenil, ceste so bile popravljene, tudi drugod se popravlja in gradi. Slika kraja je danes že veliko prijaznejša in redna.

Mannsburg. (Smrtna nezgoda.) V kamnolomu Hudo pri Holm-Radomle se je v zadnjem tednu smrtno ponesrečil 16 let stari pomožni delavec Marjan Roitz. Nad mestom njegovega dela se je bil nenadoma sprožil okrog 100 kg težki kamniti sklad in ga pokopal pod sabo tako, da mu je bilo vtisnjeno oprsje in zlomljena hrbtenica. Te poškodbe so povzročile takojšnjo smrt.

Mannsburg. (Prosvetno delo kmetov.) Inž. Reicher iz Steina je imel na zborovanju kmetov iz Mannsburga in okolice predavanje o tem, kako je treba pravilno obdelovati in izkoristiti zemljo in pravilno uporabljati razne vrste gnoj. Govornik je dajal tudi nasvete, da se dvigne proizvodnja krme in mleka. Zborovalci so glede vseh teh vprašanj pokazali živahno zanimanje.

Aich. (Obisk Gaufilmstelle.) Nad 200 ljudi je obiskalo zadnje predavanje Gaufilmstelle. Najnovejši tedenski pregled, ki je prebivalstvo zelo zanimal, je dal prebivalstvu pregled v uspehe nemške oborožene sile.

Altlak. (Iz delovanja KVB.) K apelu ženskega urada so vse žene prišle polnoštevilno. Bezirksfrauenführerin je potem, ko je bil Ortsgruppenführer otvoril zborovanje, govorila o nalogah in dolžnostih sotrudnic ženskega urada. Pri apelu uradnikov v službenem mestu Ortsgruppe Ermen je Ortsgruppenführer Wagner priobčil delitev občine Altlak. Ortsgruppenkassenleiter je podučeval vodje blokov o njihovem delu.

Prävali. (Živahno delo KVB.) Izdanih je bilo članom nadaljnjih 400 članskih izkaznic KVB. Pristopna zborovanja so se vršila v Liescha in v Prävali. Pri teh prireditvah sta govorila Geschäftsführer KVB Weisch in Kreispropagandaleiter iz Völkermarkta, Bernsdorf. Ortsgruppenführer je izvršil zaobljubo novih članov. — Mladina KVB v Mießtalu je v Prävali nastopila k apelu. Bannführer Müller je razložil naloge mladine KVB in postavil voditelje.

Mate gospodarske novice

Romunski delavci na tehnično izvežbanje v Nemčijo. Romunska vlada je sklenila ustanoviti izbrani zbor specializiranih delavcev. V ta namen se je sporazumela z nemško vlado, da naj 10.000 mladih romunskih delavcev odide na tehnična izvežbanja v velike nemške tovarne. Pred nekaj dnevi je bil podpisan sporazum med romunskim ministrom za socialno politiko in gospodarskim izvedencem pri nemškem poslaniku v Bukarešti. Romunski delavci so pred kratkim odpotovali z vso opremo v Nemčijo.

Banke v Srbiji pridejo pod nadzorstvo

Beograjski listi poročajo, da bodo razen narodne banke vsi drugi srbski denarni zavodi, tudi državni, reorganizirani in bo ustanovljeno nadzorništvo nad bankami.

Abgabe von Reis und Graupen in der 31. Periode.

In der 31. Kartenperiode kommen pro Person 60 g Reis und 60 g Graupen zur Ausgabe.

Um eine richtige Lenkung der Ausgabe durchführen zu können, wird angeordnet: Jeder Versorgungsberechtigte muß den Abschnitt 4 der Nährmittelkarte 30 bei dem Kleinverteller, bei dem er die Waren beziehen will, als Vorbestellung für die 31. Periode bis längstens 10. Dezember 1941 abgeben. Die Abgabe des Abschnittes 4 der Nährmittelkarte 30 hat der Kaufmann auf der Rückseite zu bestätigen (Firmenstempel, »Reis« und »Graupen«).

Die abgeführten Abschnitte Nr. 4 sind sodann vom Kleinverteller (Kaufmann) auf Bogen aufzukleben und bei dem zuständigen Ernährungsamt B abzuliefern.

Das Ernährungsamt B stellt sodann einen Bezugschein für Reis und einen für Graupen an den Kaufmann aus.

Mit den Bezugscheinen über Reis und Graupen kann der Kleinverteller (Kaufmann) die Ware bei seinem Großverteller beziehen.

Es ist unbedingt notwendig, daß die Kaufleute und die Gemeindeglieder der Bevölkerung zu wissen geben, daß der Stammschnitt der Nährmittelkarte 30 aufbewahrt werden muß, da derselbe als Nachweis zum Bezug der Waren in der 31. Periode gilt. (Gleich wie bei Bezug von Bohnenkaffee.)

Die Abgabe der Waren in der 31. Periode erfolgt auf die hierfür vorgesehenen Abschnitte der Nährmittelkarte 31.

Ernährungsämter, Gemeinden und Kaufleute haben die Bevölkerung entsprechend auf diese Bezugsmöglichkeiten aufmerksam zu machen.

Veldes, am 27. November 1941.

Ernährungsamt B
i. A.: Egger e. h.

Oddaja riža in kaše (pšena) v 31. dobi.

V 31. dobi živilskih nakaznic se odda na osebo 60 g riža in 60 g kaše.

Da se oddaja pravilno uredi se odreja:

Vsak do preskrbe upravičen mora odrezek 4 lista za hranila 30 najpozneje do 10. decembra 1941 oddati kot prednaročilo za 31. dobo pri prodajalcu na drobno, pri katerem hoče prejemati blago. Oddajo odrezka 4 lista za hranila 30 naj potrdi trgovec na zadnji strani (žig tvrdke, »Reis« in »Graupen«).

Oddane odrezke 4 naj nalepi prodajalec na drobno (trgovec) na polah in odda pristojnemu uradu za prehrano B.

Uradi za prehrano B naj potem izstavi trgovcu dobavno nakaznico za riž in dobavno nakaznico za kašo (pšeno).

Z dobavnimi nakaznicami za riž in kašo more prodajalec na drobno (trgovec) prejemati blago pri svojem veletrgovcu.

Neobhodno je potrebno, da obvesti trgovci in županstva prebivalstvo o tem, da je treba shraniti izvirni odrezek hranilnega lista 30, ker je isti dokaz za prejem blaga v 31. dobi. (Tako kakor pri prejemu pristne kave.)

V 31. dobi se oddaja blago na tozadevne odrezke hranilnega lista 31.

Uradi za prehrano, občine in trgovci naj primerno opozarjajo prebivalstvo na te možnosti dobave.

Veldes, dne 27. novembra 1941.

Prehranjevalni urad B
p. n. Egger s. r.

Dr. F. J. Lukas

Izrežite! Hranite!

Nemščina metodično in praktično

Deutsch methodisch und praktisch

28. LEKCIJA

Lösung der Aufgabe

- I. 1. Ich leihe es ihr. 2. Ich leihe es ihm. 3. Ich leihe es ihnen. 4. Ich leihe es ihnen. 5. Ich leihe sie ihm. 6. Ich leihe ihn ihr.
- II. 1. Der Titel unserer kleinen Geschichte heißt: »Der Fuchs und die Trauben«. 2. Der Fuchs ist ein Tier. 3. Er ist sehr schlau. 4. Eine Traube ist ein Obst. 5. Der Fuchs sah einige Trauben. 6. An einer Weinrebe. 7. Er wollte sie fressen. 8. Die Trauben waren zu hoch. 9. Nein, der Fuchs konnte sie nicht erreichen. 10. Der Fuchs entfernte sich wieder. 11. Er entfernte sich wieder, weil er die Trauben nicht erreichen konnte. 12. Der Fuchs sagte: »Ich will diese Trauben nicht, sie sind zu sauer.«
- III. 1. Wenn uns der Zahn weh tut, gehen wir zum Zahnarzt. 2. Wenn wir mit dem Zuge verreisen wollen, gehen wir zum Bahnhof. 3. Wenn wir Geld wechseln wollen, gehen wir in die Bank. 4. Wenn wir Schuhe ausbessern lassen wollen, gehen wir zum Schuhmacher. 5. Wenn wir uns die Haare schneiden lassen wollen, gehen wir zum Friseur.

Weitere wichtige unregelmässige Zeitwörter

Nennform	2. Pers. Einzahl Gegenwart	Vergangenheit	Mittelwort der Vergangenheit
1. bleiben	du bleibst	blieb	geblieben
2. schreiben	du schreibst	schrieb	geschrieben
3. leihen	du leihst	lieh	geliehen
4. schreiben	du schreist	schrie	geschrien
5. verzeihen	du verzeihst	verzieh	verziehen
6. schienen	du scheinst	schien	geschienen
7. schweigen	du schweigst	schwieg	geschwiegen
8. steigen	du steigst	stieg	gestiegen
9. heißen	du heisst	hieß	geheissen
10. fallen	du fällst	fiel	gefallen
11. fangen	du fängst	fang	gefangen
12. halten	du hältst	hielt	gehalten
13. hängen	du hängst	hing	gehängt
14. lassen	du läßt	ließ	gelassen
15. raten	du rätst	riet	geraten
16. schlafen	du schläfst	schief	geschlafen
17. gehen	du gehst	ging	gegangen
18. laufen	du läufst	lief	gelaufen

Übungssätze.

1. Der Patient blieb den ganzen Tag im Bett. 2. Wo sind Sie so lange geblieben? Ich war bei meinem Bruder im Büro. 3. Er schrieb an Dr. Skalka, den politischen Kommissar von Krainburg einen Brief. 4. Was haben Sie hier geschrieben? Nichts, ich habe mir nur eine kleine Notiz gemacht. 5. Warum lieh er Ihnen das Geld nicht? Er hatte Angst um sein Geld. 6. Haben Sie ihm die 100 Mark geliehen? Nein, es war mir zu unsicher. 7. Warum schrie dieses Kind so? Eine Biene hat es in die Hand gestochen. 8. Heute konnte ich nicht schlafen, mein Jüngstes hat die ganze Nacht geschrieben. 9. Verzieh Sie ihm die Lüge? Nein, Sie hat sie ihm nicht verziehen. 10. Die Sonne schien heiß vom Himmel. 11. Heute hat die Sonne den ganzen Tag nicht geschienen. 12. Er schwieg zu allem, was sein Freund sagte. 13. Ich habe mir meinen Teil gedacht und habe geschwiegen. 14. Der Bauer stieg mit der Leiter auf den Baum, um die Äpfel zu pflücken. 15. Sind sie schon auf einen Berg gestiegen? Natürlich, schon oft. 16. Wie hieß der Herr, der eben mit Ihnen sprach? Haben Sie ihn

nicht gekannt? Es war der politische Kommissar von Krainburg, Dr. Skalka. 17. Der Apfel fällt nicht vom Baum. 18. Er fiel von der Leiter und war sofort tot. 19. Der Fischer ist aus Unvorsichtigkeit in den Bach gefallen. 20. Womit fängt man Forellen? Mit der Angel. 21. Er hörte sechsmal auf und fing immer wieder von vorne an. 22. In dieser einzigen Schlacht wurden über 300.000 Russen gefangen. 23. Er hält die Hand über das Feuer. 24. Ich hielt ihn an der Hand und ließ ihn nicht los. 25. Er hing sein Studium an den Nagel und wurde Fotograf. 26. Diese Frau ließ mich einfach nicht zu Worte kommen. 27. Was riet er Ihnen? Er riet mir zu einem Prozeß. 28. Ich habe ihm geraten, sein Haus zu verkaufen. 29. Wie lange schlief das Kind heute? Heute schlief es mindestens 9 Stunden. 30. Haben Sie gut geschlafen? Danke, ausgezeichnet. 31. Wir waren beim Theater und gingen diese Jahr zwölfmal ins Theater. 32. Wohin ist Karl gegangen? Ich glaube nach Hause. 33. Er lief wie ein Irrsinniger zur nächsten Telefonzelle und verständigte die Polizei von dem Verbrechen. 34. Mein Herz schlägt fürchterlich, ich bin zu sehr gelaufen.

Gesprächübungen

Also gut, wenn nichts dazwischen kommt sehen wir uns Sonntag nachmittag bei mir zum Kaffee.

Für alle Fälle werde ich vorher nochmals bei Ihnen anrufen.

Haben Sie Dienstag Zeit?

Leider nein, für Dienstag habe ich schon eine Verabredung.

Wo treffen wir uns?

Um 5 Uhr im Parkkaffee.

Sagen wir lieber um sechs Uhr. Einverstanden, ich hoffe, dass Sie pünktlich sein werden.

Pogovori.

Torej dobro, če ne pride kaj vmes, se vidimo v nedeljo popoldne pri meni pri kavi.

Na vsak način vam še prej telefoniram.

Ali imate v torek čas?

Ne, na žalost, za torek sem že zgovorjen.

Kje se dobimo?

Ob petih v Park-kavarni.

Recimo raje ob šestih.

Dobro, upam, da boste točni.

Verzeihung, ich habe mich etwas verspätet, warten Sie schon lange?

Ja, schon seit einer halben Stunde, ich wollte gerade wieder weggehen.

Kommen Sie zu uns, wann Sie wollen, Sie sind uns immer ein lieber Gast.

Für Sie sind wir immer zu Hause.

Ich reise morgen ab und wollte mich noch von Ihnen verabschieden.

Vielen Dank für Ihren lieben Besuch.

Machen Sie doch keine Umstände!

Ich möchte Ihnen nicht lästig fallen.

Ganz im Gegenteil, ich freue mich, dass Sie gekommen sind.

Darf ich Sie nach Hause begleiten?

Heute haben wir uns sehr gut unterhalten.

Hoffentlich sehen wir uns bald wieder.

Viele Grüße an Ihre Frau Gemahlin.

Bleiben Sie gesund und vergessen Sie uns nicht ganz.

Oprostite, malo sem se zakasnil(-a); ali že dolgo čakate?

Da, že pol ure, ravno sem hotel (-a) oditi.

(Pridite k nam, kadar hočete, vselej ste nam ljub gost.)

Za Vas smo vselej doma.

Jutri že odpotujem in hotel (-a) sem se že od Vas posloviti.

Hvala za Vaš obisk.

Ne trudite se preveč zaradi mene.

Nočem Vas nadlegovati.

Nasprotno, veseli me, da ste prišli.

Ali Vas smem spremiti domov?

Danes smo se prav dobro zabavali (imeli).

Upam, da se zopet kmalu vidimo.

Mnogo pozdravov Vaši gospej (soprogi),

Ostanite zdravi in ne pozabite nas.

Aufgaben

I. Beantworten Sie folgende Fragen:

- Wieviel Stockwerke hat Ihr Haus?
- Wieviel bezahlen Sie im Monat Miete?
- Wieviel Zimmer hat Ihre Wohnung?
- In welchem Zimmer ißt man?
- In welchem Zimmer schläft man?
- In welchem Zimmer badet man?
- Wo kocht man?
- Wo bewahrt man die Lebensmittel auf?
- Wo bewahrt man die Kohlen auf?
- Wo trocknet man im Winter die Wäsche?
- Wohin gehen die Fenster Ihres Schlafzimmers?
- Haben Sie in Ihrem Speisezimmer Tapeten oder sind die Wände gemalt?
- Was liegt vor der Türe Ihrer Wohnung?
- Worauf legt man den Kopf, wenn man schläft?

II. Tvorite sledečim odgovorom primerna vprašanja: 1. Ja, ich war schon in Klagenfurt. 2. Nein, dieses Fleisch schmeckt mir nicht. 3. Ich trinke zum Frühstück eine Schale Kaffee. 4. Ich lerne seit 5 Monaten deutsch. 5. Dieses Buch kostet 3.80 RM. 6. Der nächste Zug nach Villach fährt um 18 Uhr. 7. Morgen fahre ich nach St. Veit. 9. Ich habe kein Interesse für dieses Buch. 9. Ich stehe um 7 Uhr auf. 10. Ich wohne in der 10. Oktoberstraße. 11. In meinem Schlafzimmer sind 2 Betten. 12. Ich rauche nicht. 13. Ich verkaufe mein Haus, weil ich Bargeld brauche. 14. In diesem Glase ist Wein. 15. Ja, morgen abend werde ich ins Theater gehen. 16. Ich gehe zweimal wöchentlich zum Friseur. 17. Ja, ich habe noch Hunger. 18. Ich war gestern nicht zu Hause.

Wörter

anfangen (ich fange an) — začeti (začnem)
 Angel (w) — trnek, tečaj
 Angst (w) — strah; Angst haben — bati se
 anrufen — poklicati; telefon (anrufen — telefonirati)
 aufhören (ich höre auf) — prenehati (preneham)
 Bargeld (s) — gotovina
 bleiben (s) — ostati (ostanem) — ostati (ostanem)
 Dachboden (m) — podstrešje
 dazwischen — vmes, med tem
 eben (soeben) — pravkar, ravno
 fallen (du fällst, fiel, gefallen — pasti (padeš, padel itd.)
 Fußballstreifer (m) — snažilo za čevlje
 gehen, ging, gegangen — iti (šel, šla, šlo sem, je; šel itd.)
 Gruß (m) — pozdrav
 halten (du hältst, hielt, gehalten) — držati (držiš, držal, -a, -o sem, je, itd.)
 hängen, hing, gehängt — obesiti, obesil, -a, -o sem, je
 heiß — vroč, -a, -e
 heißen, hieß, geheißen — imenovati se, pisati se, ukazati itd. (imenoval itd.)
 irrsinnig — blazen
 Kommissar (m) — komisar
 lassen, ließ, gelassen — pustiti
 laufen, lief, gelaufen — leteti, teči (tekelt itd.)
 lästig, fallen — nadležer biti (komu)
 Leiter (w) — lestva
 loslassen (ich lasse los) — spustiti, oprostiti (apustim)

pflücken — trgati, nabirati
 politisch — političen, -a, -o
 Polster (m) — blazina
 raten, riet, geraten — svetovati, svetujem (svetoval itd.)
 scheinen, schien, geschienen — sijati; zdeti se (sijal itd.)
 schlafen, schlief, geschlafen — spati (spal itd.)
 Schlafzimmer (s) — spalnica
 schreiben, schrieb, geschrieben — pisati (pisal itd.)
 schreien, schrie, geschrien — kričati (kričal itd.)
 Speise (w) — (Vorratskammer) — jedilna shramba
 Speisezimmer (s) — obednica
 stechen, stach, gestochen — pičiti, pikati (pikal, -a, -o)
 steigen, stieg, gestiegen — iti, stopati, plezati (šel itd.)
 Stockwerk (s) — nadstropje
 Studium (s) — učenje, študij
 Tapete (w) — tapeta, opona
 Telefonzelle (w) — telefonska celica
 Theater (Vereinigung) (m) — gledališki krog
 trocken — sušiti
 Türvorleger (m) — predpražnik
 Unvorsichtigkeit (w) — neopreznost
 Verabredung (w) — dogovor
 verabschieden — posloviti se
 Verbrechen (s) — zločin
 verspäten (sich) — zakasniti, zamuditi (se)
 verzeihen, verzieh, verziehen — odpustiti
 weggehen (ich gehe weg) — oditi (odidem)

Redewendungen

dazwischen kommen — vmes priti
 die Fenster gehen auf die Straße — okna so obrnjena proti cesti
 etwas an den Nagel hängen — na klin obesiti kaj
 jemanden an der Hand halten — za roko koga držati
 jemanden anrufen (telefonisch) — telefonirati komu
 jemanden zu Worte kommen lassen — do besede pustiti koga
 sich seinen Teil denken — misliti si svoje
 sich treffen — sestati se, dobiti se

Umrl, ker se je preveč smejal

V Aalborgu na Danskem je neki mož pri-sostvoval v kinu smešnemu filmu. Prikaz na platnu so tako učinkovali nanj, da je bruhal v glase, neprekinjen smeh. Ta smeh je trajal cele polure in je okužil vse poslušalce oziroma gledalce, da so se morali istotako držati za trebuh. Nenadoma pa je krohotač se možak utihnil, občinstvo se je obrnilo vse v tisto stran — mož je ležal na tleh in se ni več ganil: od preobilnega smeha ga je bila zadela srčna kap.

Največji lipov gozd

Ni splošno znano, da se razprostira največji evropski lipov gozd sredi Nemčije. Nahaja se blizu Magdenburga in meri tri in pol kvadratna kilometra. Ta lipov gozd pa ne služi gospodarskim svrham, marveč je edinstven prirodni spomenik. Veliko koristi prinaša samo čebelarjem, kajti vsako leto je v tem gozdu na paši 3000 uljev in čebele nabere mnogo lipovega medu.

Zimmer-, Fenster- und Fieberthermometer
 Dipl.-Optiker C. Krontauß
 Kaiserstr. 18

An alle Schulleiter!

Soeben erschienen
**LEHRSTOFF FÜR
DIE GRUNDSCHULE**

Preis 7,80 RM

Vorrätig:

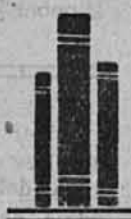
**BUCHHANDLUNGEN
des NS.-Gauverlages
u. Druckerei Kärnten**

Klagenfurt, Krainburg
Villach, Wolfsberg

Beachten Sie die Anzeigen im
„Karawanken-Bote“

Südkärntner

Ihr seid jetzt deutsch
Darum leset das Buch:
**Moschner, Kärnten
Grenzland im Süden.**

Ein Bericht über Arbeit und
Erfolg der NSDAP. in Kärnten
Preis 1.20 Reichsmark

Vorrätig: Buchhandlungen

NS.-Gauverlag Kärnten
Klagenfurt — Krainburg

Alle Betriebsführer

brauchen

die neuen Lohnsteuer tabellen

Vorrätig

Buchhandlung NS.-Gauverlag und Druckerei
Kärnten — Krainburg, Klagenfurt

I. PORENTA
LEDERWAREN

ERMERN Nr. 16
POST BISCHOF LAAK

ERMAN & ARHAR
MOBELTISCHLEREI
ST. VEIT/SAVE

FERNRUF:
ST. VEIT Nr. 716

Spielwaren**Kinderwagen****Kinderbetten**

GRÜNER
Klagenfurt, Bahnhofstr.

Iska'

Trikotagen und Handschuhindustrie

Johann Sawnik

Krainburg

Friedrich Jungbauer
Lebensmittel - Grosshandel

Klagenfurt, 10.-Oktober - Strasse 28
Fernruf 17-73

Lager in: Klagenfurt, Kühnsdorf
Villach, Friesach

Reklame -

**Andenkenartikel -
Kartonagen**

W. GOERNER

Fabrik: Klagenfurt, Feldkirchner Str. 37

**Schinkovec
Franziska**

Gemischwaren-
handlung
und Seilerei

Krainburg

IZDELOVANJE
HARMONIK

JOS. FLEISS
ST. VEIT a. Save (Postno inace)

Ganz Elektrowerkstätten**Ing. F. Dullnig, Klagenfurt**

Pischeldorfer Strasse 4 • Telefon 18-22

Bau: Elektrische Kraftanlagen
Freileitungen usw.

Reparaturen: Elektr. Maschinen, Motoren
jeder Art und Grösse

Ankauf: Gebrauchte Motoren, Transfor-
matoren, auch schadhafte Maschinen

SPEDITIONSHAUS**A. KUNSTL & SÖHNE**

KLAGENFURT
Rosentaler Str. 6

Möbeltransporte
Speditionen aller Art

Kreissparkasse Krainburg**Hauptanstalt Krainburg — Hauptzweigstelle Laak**

Wir übernehmen Einlagen auf Sparbuch und in laufender Rechnung.
Alle Einlagen genießen durch die Haftung der Gemeinden im Kreise Krain-
burg größte Sicherheit.

Unser Spargiroverkehr (bargeldloser Zahlungsverkehr der Sparkassen) er-
möglicht die Durchführung aller Überweisungsaufträge auf schnellste und
billigste Art.

Wir gewähren Darlehen gegen erstrangige Hypothek und Wechsel.
Beim Abschluß von Bausparverträgen für Eigenheime wirken wir als
Auskunfts- und Einzahlungsstelle mit.

Zur Beratung und Durchführung aller Geldgeschäfte stellen wir uns bereit-
willigst zur Verfügung.

Spar- und Darlehenskasse
Krainburg

G. m. unb. H. (Goetheplatz)

Führung von laufenden Konten. — Entgegennahme von Einlagen auf Sparbuch.
Darlehen aller Art.

Arbeitsstunden von 8—12 Uhr. — Uradne ure za sranke od 8.—12. ure
Vodimo tekoče račune. — Sprejemamo hranilne vloge na hranilne knjižice.
Dajemo posojila.

TANNENFABRIK

G. M. B. H. - ZWISCHENWÄSSERN**Laufender Einkauf jedes Quantums Fichtenrinde****Herstellung****folgender Gerbstoffe:**

Pinotan N, Pinotan CC, Pinotan
CC Sp, Fichtenrindenextrakt, Ke-
mqtan TF u. TC, Summach elz.

TIFFANNI

KRAINBURGER TEXTILFABRIKEN G. m. b. H.

JUDDHUT

KRAINBURG

LEDERWARENERZEUGUNG

P. KAISER**TASCHNEREI LAAK, Ermern 27****A. Kaschmann** Nachf.**Eisenhandlung****Laak a. d. Zaier****Taschner****F. MOSCHEK**

St. Veit a. d. Save

Infolge nur teilweiser Möblierung werden zur Unterbringung der Skilehrkursteilnehmer gebraucht gut erhaltene Möbel, Matrasen, Betten, Decken, Bettwäsche, Geschirre, Teppiche, Vorhänge, Ölbilder, Öfen für Holzfeuerung zu kaufen gesucht. Angebote an Holzindustrie Vintgar Johannes Dippold in Buchheim, Post Göriach bei Veldes.

Ker-še nedostaje hišne opreme kupimo za nastanitev udeležencev smučarskega tečaja že rabljeno toda dobro ohranjeno pohištvo, žimnice, postelje, odeje, perilo za postelje, posode, preproge, zastore, oljnat podobne in peči, ki se kurijo z drvmi. Ponudbe na lesno industrijo Vintgar, Johannes Dippold, Buchheim, pošta Göriach pri Veldes.

Karawanken Bote
spada v vsako
gorenjsko hišo!

Kreissparkasse Krainburg

Centrala Krainburg — Glavna podružnica Laak

Prevzamemo vloge na vložne knjižice in na tekoči račun.
Vse hranilne vloge so popolnoma varne, ker jamčijo zanje vse občine okrožja Krainburg.

Naš »Spargiroverkehr« (brezgotovinski plačilni promet hranilnic) nam omogoča izvedbo vseh nakazil, in sicer na najhitrejši in najcenejši način.

Dovoljujemo posojila proti vknjižbi na posestva na prvem mestu in na menice.

Pri sklepanju pogodb glede varčevanja za zidavo lastnih stanovanjskih hiš dajemo informacije in sprejemamo vplačila.

Za nasvet in za izvršitev vseh denarnih poslov smo vedno z veseljem na razpolago.

Rudolf Widmar**MECHANISCHE WEBEREI****Ischernutsch - Post Domschale**

Socialna zavarovalna blagajna

za zasedene pokrajine Koroške in Kranjske

Centrala: KRAINBURG, Am Weier 7

Upravna mesta blagajne so na sledečih sedežih:

Assling, pristojno za sodni okraj Assling, krajevne občine Wocheiner-Feistritz in Wocheiner-Mitterdorf, kakor tudi za kraje Dobrawa, Ober- in Untergöriach;

Neumarkt, pristojno za krajevne občine Gallenfels, Heiligenkreutz, Kaier, Neumarkt, St. Anna unter dem Loibl in St. Katharina;

Prävali, pristojno za osvobojena ozemlja Koroške;

Radmannsdorf, pristojno za okraj Radmannsdorf, izvemši pokrajin, ki so dodeljene upravnima mestoma Assling in Neumarkt;

Stein, pristojno za okraj Stein;

Ozemlje okrožja Krainburg je razven krajevnih občin Gallenfels in Heiligenkreutz dodeljeno neposredno centrali.

Socialna zavarovalna blagajna je pristojna za vse zavarovalne zadeve (bolniškega, nezgodnega, onemoglostnega in starostnega zavarovanja delavcev in nameščencev).

Upravna mesta so dolžna sprejemati prijave vseh vrst socialnega zavarovanja in vplačila prispevkov, dovoljevati dajatve bolniškega zavarovanja, (prispevke za bolezen in domačo oskrbo, bolniško oskrbo, tedensko pomoč, posmrtnine itd) kakor tudi dajati pojasnila obratovodjem in zavarovancem.

Za zadeve rent (nezgodne, onemoglostne in starostne) upravna mesta niso pristojna. Takšne zadeve rešuje neposredno in izključno centrala sama.

Poslovne ure za obveščanje s strankami so določene pri centrali in upravnih mestih od 8. do 12. ure.

Vodja:

Anton Tropper l. r.

Verwaltungsdirektor

Galanterija,
modna blaga,
perila

IVAN SAVNIK
KRAINBURG

Herrenhüte
JOHANN JANZ**Moški klobuki**
JOHANN JANZ

Sprejemajo se klobuki v popravilo

KRAINBURG**Albin****JASBEZ***Konfektion***KRAINBURG****Universale**Stroh- Filz-
hut und
Stumpen-Erzeugung
für Damen
und Herren**Domschale****Elektromotoren**
Geräte

BELEUCHTUNGSKÖRPER

Installationen von

F. Czernowsky

Elektrikermeister - Klagenfurt

FUCHSE**MARDER****ILTISSE****UND ALLE****ROHFELLE**

kauft

WIENER PELZWERKSTÄTTE

J. Veselý

KLAGENFURT, Flensburger Str. 2

Ch. Grollitsch & Co.**Kohlengrosshandel**

Klagenfurt, Fröhlichgasse Nr. 40

Ruf Nr. 2823. 2824